

jeg vil overhovedet sige, at de ville ikke en Gang faa Brug for disse indgaaende Forhandlinger, hvor det gælder om at endebende faa mange af Regeringens Forslag som muligt. Thi hvad er der sket, førend Forslagene kom frem? Der er da i Regnen sket det, at de ere forberedte med den Tankegang for Dje, som er fælles raadende i Regeringen og Rigsdagen, og saaledes i det væsentlige har truffet Repræsentationernes, i ethvert Tilfælde Flertallets Mening. Det kunde da begrænse og beherske Forhandlingerne i Udvalgene og i Salen, saaledes at Ministrene indenfor en Begrænsning skulde kunne faa deres Lovforslag vedtagne af den Rigsdag, paa hvis Tillid de eksisterede. Men naar vi skulle føre en saadan Politikk som nu, hvor Regeringen fra sin Side, selv om den somme Tider stikker Trumferne under Bordet, dog altid puffer paa dem og siger: Ville I ikke, saa kan det være det samme, saa gøre vi, hvad vi ville, hvor disse Forberedelser ofte foregaa uden Spor af Hensyn til, hvad dette Ting har ønsket og vil, eller hvad man mener at kunne sætte igennem i dette Ting, saa er det meget naturligt, at i Særdeleshed, hvor de Brydninger, der foregaa i dette Ting mellem, om man skal hævde sin Stilling, indtil bedre Tider og bedre Ministerier komme til Veje, eller om man skal søge at befæste sig ved at glide mere og mere over mod Højre eller mod andre repræsenterede Partier og mod saadanne konstitutionelle Tilstande, saa er det meget naturligt, at Forhandlingerne blive vanskeligere, og at Forhandlingerne i Udvalg ogsaa kunne vanskeliggøres. Jeg mener derfor, at de Ulemper, som det ærede Medlem sitserede, og som han ellers ikke kan have Uret i, ganske sikkert ville indtræde, naar Grundloven, selv om § 32 loyalt fulddestgøres i sine Hovedbestemmelser, ligger i Grus, og vi føre en Tilstand her i Landet, som kendt, ja maaste paa Maanen, men ellers intet Steds. Da kunne vi ganske vist haabe, naar vi gaa til Opfyldelse af Grundlovens § 32, at Grundloven kan blive loyalt udført til alle Sider, og i alle sine Enkeltheder, og saa nærer jeg det Haab, at de 137 Folketingsmænd ville blive til at regere med for en Regering, der sætter Pris paa Tillid hos Flertallet af de 137. Naar jeg siger, at det har meget at betyde, at der sker en Forandring i Partidelingen her i Tinget, selv om den bliver i flere Grupper, har jeg antydnet, hvad jeg mente. Jeg mener, at naar Grundloven siger 16,000, skal der ikke være Valgfredsde med 40,000 eller 80,000; en saadan Tilstand virker ogsaa efter min Overbevisning spækkende paa en Institution,

idet den ikke er baseret paa Grundlovens Bestemmelser. Det er ikke dette Tings Skyld — det har jeg antydnet —, men det er Ministeriets Skyld, der aldrig før har gjort et loyalt Skridt til Paragraffens Gennemførelse. Det er imidlertid ikke det, der er Spørgsmaal om, hvor Skylden ligger, men Tilstanden er saaledes, og naar jeg efter Valgdagen har sammenlagt Vælgernes Antal, har jeg sagt til mig selv: det er ikke et efter Grundlovens § 32 retfærdigt Udslag af Folkeviljen, og naar jeg stiller mig overfor Grundlovens Bestemmelse, stiller jeg mig aldeles ikke hverken paa Højres eller paa Venstres Side. Disse Hensyn ere mig aldeles underordnede, thi de komme og gaa. Man kan tro, at man har valgt rigtig demokratisk, og naar man saa har siddet en Maaned i Rigsdagen, er det en flydende Vælling, og Valgdagen er bortdunstet i det hele. Det er ikke det, hvorpaa det kommer an; men det, hvorpaa det kommer an, er, at vi faa Folkeviljen til at udtale sig saa klart som muligt paa Valgdagen og saa overensstemmende med Grundlovens Bestemmelser og de dertil hørende Valgforskrifter som muligt. Det er det, hvorpaa det kommer an i disse Forhold og Nr. 2, som egentlig er Nr. 1, er rigtig nok det, at en saadan klart udtalt Folkevilje bliver agtet og respekteret, som Grundloven kræver; det er det næste Skridt, som egentlig er Hovedsagen. Maaste kunne vi komme nærmere til dette ved at faa nyt Blod ind i dette Ting, men det veed jeg ikke. Den nuværende, jeg vil ikke sige Stagnering, men snarere en Slags politisk Forraadnelsestilstand er ikke behagelig og gør ikke Luften sundere her. Det er muligt, at man ved de 137 og de nye Forhold, som derved kunne fremkomme, kan bringe Tilstande til Stede her i Tinget, som gøre det mindre lysfælt for en provisorisk Regering at fortsætte sit Liv, og for saa vidt er jo Eksperimentet heldigt. Nej, vi, der først og fremmest søge Grundlovens Forskrifter hævdede, enten det er til Fordel for Her eller Fovl, for Højre eller Venstre, eller for hvilket som helst Parti, blot Folkets Vilje bliver udtalt saa klart som muligt og bliver respekteret, maa række Haand til, naar vi ikke have anden Udvej, at dette Forslag, som den ærede første Daler ansøgte, kan blive gennemført i rimelig Tid. Det skulde undre mig, om det skulde lykkes under det ærede Medlems Ledelse at faa Folketingsets endelige Udtalelse om dette Forslag allerede i denne Samling. Vi ere jo nu i den sidste Halvdel af Januar og vide jo ikke, om Samlingen varer til 1ste Juli eller 1ste August: det er jo sket før, naar meget vig-